

LISÄTALOUSARVIOALOITE 9/2006 vp

Määrärahan osoittaminen vankien kuntoutukseen

Eduskunnalle

Vankiloiden vankimäärät ovat lisääntyneet ja vankien ongelmat ovat vaikeutuneet vuosi vuodelta, eikä tälle kehitykselle ole näkyvissä loppua tulevaisuudessakaan. Toimintaresurssit ja henkilöstö eivät vankeinhoidossa eivätkä kriminaalihuollon vankilan ulkopuolisessa ennaltaehkäisevässä toiminnassa ole lisääntyneet samassa tahdissa kasvavien haasteiden kanssa. Päinvastoin valtion tuottavuusohjelma edellyttää merkittäviä henkilövähennyksiä.

Valtion tuottavuusohjelman mukaan rikosseuraamusosalta vähennetään 308 henkilötyövuotta vuoteen 2011 mennessä, mikä merkitsisi työntekijäjärjestöjen mukaan noin kymmenen prosentin leikkausta nykyisestä vahvuudesta. Alan henkilöstöjärjestöjen mielestä työvoiman vähennykset vievät alan mahdollittomaan tilanteeseen. Vankimäärän lisääntyminen tuntuu jo nyt ahtautena sekä raha- ja henkilökuntapulana, ja ylityöt ovat lisääntyneet viime vuosina merkittävästi. Ylitöinä on paikattu lähes 60 henkilötyövuoden vaje, vaikka niillä on pyritty hoitamaan vain minimitarpeet ja päivittäin vankiloissa on valvontapuolen työpisteitä tyhjillään. Henkilöstö vankiloissa uupuu työtaakan alla ja se näkyy sairastumisina.

Lokakuussa voimaan tuleva uusi vankeuslaki velvoittaa järjestämään vangeille toimintaa päi-

vittäin, mikä vaatii henkilökuntaa. Kuitenkin jo nykyisellään tilanne vankiloissa on kriisiytynyt, ja Vankeinhoitolaitoksen rakenneselvityksen mukaan henkilöstön lisätarve olisi 150—200 henkilöä.

Lisääntyneen vankimäärän vuoksi vankilat ovat liian täysiä, eikä henkilökuntaa ole riittävästi. Tavoitteeksi asetettu henkilöstön ja vankien välinen suhdeluku 1:1 tai 1:0,9 on kaukainen, sillä vain muutamissa laitoksissa on edes 0,75 työntekijää yhtä vankia kohden. Muissa Pohjoismaissa henkilökuntaa on vankilukuihin suhteutettuna 20—25 % enemmän kuin Suomessa. Nämä työntekijät työskentelevät lähinnä tehtävissä, jotka edesauttavat vankien rikoskierteen katkaisemista ja syrjäytymisen ehkäisyä. Henkilöstön puute Suomen vankiloissa lisää vankien turvattuutta, vaikeuttaa päihdekuntoutusta ja pitää yllä poikkeuksellisen korkeaa rikosten uusimisriskiä.

Vangit ovat tulleet entistä moniongelmaisemmiksi ja yksilöllisen hoidon ja ohjauksen tarve on korostunut. Suurella osalla vangeista on sosiaalisten ongelmien lisäksi vaikea päihdeongelma. Vankiloissa ei löydy riittäviä resursseja vankilan sisäisiin kuntoutusohjelmiin, terveydenhuoltoon eikä päihdevieroitukseen. Päihdeongelmaiset eivät saa yksilöllistä huoltoa ja hoivaa

LTA 9/2006 vp — Sari Essayah /kd ym.

eikä heitä pystytä siellä vankilassa auttamaan uuden elämän alkuun. Edes kaikki pedofiilit eivät pysty varojen puutteen vuoksi osallistumaan väkivaltaista käyttäytymistä ennalta ehkäiseviin ohjelmiin.

Suomi on ratifioinut vankeinhoitoa koskevat kansainväliset sopimukset, ja eduskunta on määritellyt tason, jolla vankeinhoidon tulee olla. Nykyisillä resursseilla vankeinhoito ei näitä kriteerejä kuitenkaan kaikilta osin täytä, ja siksi vankeinhoidon resursseja on lisättävä erityisesti henkilökunnan osalta, jotta vankien kuntoutuksesta

voidaan huolehtia riittävässä määrin. Hallitus esittää vankeinhoidon toimintamenoihin 3,5 miljoonan euron lisäystä. Tämä ei kuitenkaan ole vielä riittävä helpotus tilanteeseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 lisätalousarvioon momentille 25.50.21 lisäyksenä 2 000 000 euroa vankien kuntoutukseen.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2006

Sari Essayah /kd
Bjarne Kallis /kd
Leena Rauhala /kd

Päivi Räsänen /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Kari Kärkkäinen /kd